

Voerendaal voelt zich al thuis in Meesterklasse

Een 'vliegende start' voor SV Voerendaal in de Meesterklasse! De eerste ronde van de nieuwe competitie leverde een knappe overwinning op: 5½-4½ tegen HMC Calder.

Voerendaal werd vorig seizoen kampioen in de eerste klasse B en promoveerde daarmee naar de Meesterklasse, de hoogste klasse in Nederland. Terug op dat hoogste niveau voelt het Zuid-Limburgse team zich kennelijk al meteen als een vis in het water. Uit de seizoensopenture volgen hier enkele mooie momenten.

Wit: FM Niels Ondersteijn (2268),

HMC Calder
Zwart: FM Benjamin Tereick (2365), SV Voerendaal
KNSB-competitie, Meesterklasse, 25-09-2010. *Commentaar: Tom Bus, SV Voerendaal*
ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 14.Tg3
In deze stelling koos Benjamin voor het nieuwtje 14...Kh8. Bekend zijn de zetten 14...b4 (Knaak, M.Gurevich), 14...Lxd4 (Guliyev) en 14...Dc7 (Stellwagen)

Diagram 1

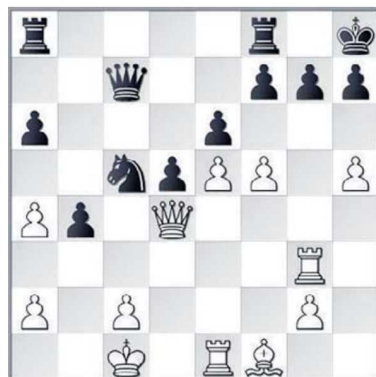

Diagram 2

Diagram 3

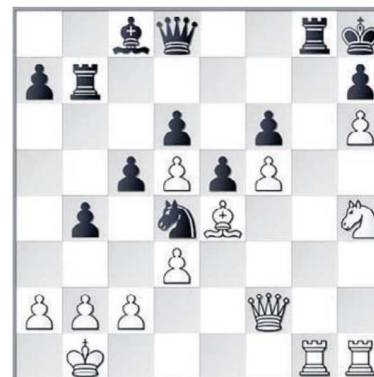

Diagram 4

14...Kh8 15.h5 b4 16.Pa4?!
Aangewezen was 16.Pe2 of zelfs 16.h6. Het paard aan de rand staat nu een beetje knollig .....euh knullig
16...Lxd4 17.Dxd4 Da5 18.b3 Lc6
Wederom houdt wit tegenspel 18.h6?!
19.f5 Dc7?!
Nauwkeuriger is 19...Lxa4. Wit kon met 20.Pb2 in de partij blijven
20.Te1 Lxa4 21.bxa4 Pc5
ZIE DIAGRAM 2
22.Dg4?
Te statisch. Dit was de laatste kans voor h6! Nu komt wit er niet meer aan te pas
22...Tg8 23.fxe6 Tac8 24.Dd1 fxe6
25.Ld3 b3 26.axb3 Pxb3+ 27.Kb1
Pa5 28.Dd2 Db6+ (0-1)

Wit: IGM Mihal Saltaev (2483), SV Voerendaal
Zwart: IM David Miedema (2392), HMC Calder
KNSB-competitie, Meesterklasse, 25-09-2010.
ZIE DIAGRAM 3
99.f6 Tg3 100. Kf4 Tg1 101.Pe5+ Kg8 102. fxe7 Tf1+ 103.Ke4 (1-0)
Bravo, puike eindspeltechniek.

● Voerendaal 2 begon eveneens met een overwinning. HMC Calder 3 werd verslagen met 5½-2½.
Wit: Bob Merx, 2135 (Voerendaal 2)
Joris Broekmeulen, 1984 (HMC Calder 3)
KNSB-competitie klasse 3H, 25-09-2010

ZIE DIAGRAM 4, de stelling na 24.Td1-g1

Het beste voor zwart is nu 24...Tg5 om de koningsvleugel dicht te houden. Zwart ruilt echter de beste verdiger van zijn koning en daardoor is het tamelijk snel 'einde verhaal'
24...Txg1+?? 25.Txg1 De8 26.Dg2 (26.Pg6+ is ook goed: 26...hxc6 27.fxc6 f5 28. Dh4!)
26...Tc7 27. Pg6+! hxc6 (27...Kg8 28. Pe7+ Kf8 29. Dg7 mat)
28. fxc6 (met de lastige dreiging 29.g7+)
28...Tg7 29.hxc7+ Kxc7 30.Dh2 f5 (of 30...Dh8 31. Dh7+)
31. Dh7+ (1-0)

Pionnen met helmen van Duitse soldaten

Een Joodse onderduiker schonk tijdens de oorlog een zelfgemaakt schaakspel aan Bernard Berger, burgemeester van Venlo. Het staat nu in het Verzetsmuseum in Amsterdam.

Soms blijft iets heel lang op een zolder of in een kast liggen zonder dat er veel aandacht aan wordt geschonken. Tot het moment dat iemand het tegenkomt en vragen gaat stellen. 'Van wie is dit?' 'Waar komt het vandaan?' Zo ongeveer ging het ook toen Frans-Jozef van Nispen een aantal jaren geleden in een rommelkast van zijn peettante Rein in Venlo een doosje met schaakstukken tegenkwam. Tante Rein had wel eens met de stukken

gespeeld, maar er verder nooit veel acht op geslagen. Wat de herkomst betreft? Daarvan wist zij te vertellen dat haar vader, burgemeester van Venlo Bernard Berger, het spel had gekregen van een Joodse onderduiker, waarschijnlijk als een geste van dankbaarheid. Frans-Jozef, 53 jaar en woonachtig in Amsterdam, raakte er zeer door gefascineerd. Natuurlijk vanwege de familiegeschiedenis, maar ook omdat hij beeldend kunstenaar is en uit hoofde daarvan al gauw wordt aange-

trokken door zoets kunstzinnigs als een handvervaardigd schaakspel. Het deed hem zelfs denken aan het werk van de Duitse kunstenaar A.R. Penck. Interessant is dan natuurlijk het verhaal er achter: over de maker, het materiaal, de ouderdom, de omstandigheden waaronder het gemaakt is. De stukken zijn van vurenhout, denkt Frans-Jozef. Wie het schaakspel (er is geen bord bij) heeft vervaardigd, is niet bekend en zal misschien ook wel nooit meer achterhaald worden. Rein weet echter niet beter dan dat een Joodse onderduiker het aan haar vader cadeau heeft gedaan. Zo is het in ieder geval altijd verteld. Mogelijk heeft de onderduiker op zijn geheime adres een bezig-

heid gezocht en die op deze manier gevonden. Opvallend is de symboliek die de maker in het spel heeft gelegd. De zwarte pionnen dragen helmen van Duitse soldaten, terwijl de witte pionnen boerenpetten op hun hoofd hebben. In overleg met zijn tante schonk Frans-Jozef van Nispen het spel aan het Verzetsmuseum in Amsterdam, waar het bezichtigd kan worden. Het is prachtig dat dit spel, vooral vanwege het bijzondere verhaal er achter, bewaard blijft. Dan nog de vraag waarom juist de familie Berger dit spel geschonken kreeg. De familie heeft tijdens de oorlog een belangrijke rol gespeeld. Bernard Marie Berger (1887-1967), de vader van Rein en de opa van Frans-Jozef, was burgemeester van de gemeente Venlo van 1921 tot

1952 (met een onderbreking van een aantal oorlogsjaren). Tijdens de oorlogsjaren was Alfons (Fons), een van de negen kinderen van de Venlose burgemeester, actief in het verzet, vooral bij de hulp aan onderduikers. In 1944 werd Fons met een aantal verzetsmensen en onderduikers gearresteerd. In een concentratiekamp in Neuengamme overleed hij in januari 1945 op 19-jarige leeftijd door uitputting. Wat kun je mensen geven die in de oorlog iets voor je hebben betekend? Die geef je alles wat je hebt en wat je kunt. Maar je hebt niets. Je hebt geen ruimte. Je hebt geen middelen. Je hebt geen leven. Je hebt alleen hout. En je hebt een mesje. Dat is alles. En daar leg je je ziel en zaligheid in. Als je dat geeft, geef je alles. Dat verdient een plek in een museum.

Jeugd zet Ultimo Vero Echt op de schaakkaart

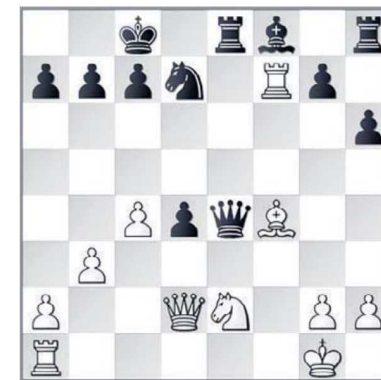
Komende zondag beginnen vijftig teams aan de nieuwe Limburgse competitie voor clubteams. Een van de meest bijzondere teams is dat van Ultimo Vero uit Echt.

In 1994 werd de vereniging in Echt opgericht (tot dan was Echt een 'witte vlek' op de schaaklandkaart'). Zestien jaar later bewijst de vereniging nog steeds zijn bestaansrecht. Zelfs is

Ultimo Vero nu (voor het eerst) doorgestoten naar de eerste klasse van de clubcompetitie van de Limburgse schaakbond. 'Ultimo Vero' betekent zoiets als 'eindelijk Echt'. De witte vlek Echt werd eindelijk

ingekleurd en met het acteren op het behoorlijk hoge niveau van de eerste klasse doet Echt nu van zich spreken. Acht stoere knapen en een jonge dame vormen de krijgsmacht van de Midden-Limburgse club, die zich de laatste jaren helemaal op de jeugd richt. Het jeugdige achttal is vermoedelijk het jongste team ooit in de eerste klasse. Meer dan bij welke andere sport ook, is het bij schaken mogelijk dat volwassenen en kinderen/jongeren tegen elkaar in het

strijdperk treden. Menig volwassene merkte vorig seizoen voor aanvang van een wedstrijd op dat er zich alleen maar kinderen in het team van Ultimo Vero bevonden en dat het dus wel snel gedaan zou zijn. Inderdaad, het was vaak vlot afgelopen. Maar niet omdat de kinderen snel verslagen waren. Meestal was het andersom en waren het de kinderen die als kleine Karpovjes korte metten maakten met de oudere schakers. Komend seizoen, dat zondag start (Ultimo Vero gaat op bezoek bij Schaesberg 2, aanvang 13.00 uur) is de doelstelling klassebehoud. Maar aangezien de kinderen zienderogen sterker worden, mag de lat daarna best wat hoger gelegd worden. Om het team samen te stellen heeft Ultimo Vero samengewerkt met de verenigingen Philidor Genk, DJC, Leudal, Houtahalen Oost en O 'Kelly Hasselt. Ultimo Vero hoopt de komende jaren te starten met een nieuw jeugdteam in de derde klasse. Wie geïnteresseerd is in de (jeugd-) vereniging in Echt, kan vrijblijvend komen kennismaken. De club traint elke zondag van 10.00 tot 11.30 uur in basisschool De Violier in Echt-Susteren. Voor meer informatie: Ton Sevriens (0475-488720), Marco Kunowski (046-4490404).

Vooran v.l.n.r. Wietse Lenaerts (15 jaar), Lennert Lenaerts (12) en Roy Maessen (13). Daar achter v.l.n.r. Ashley Parren (11), Marnicq Snoeks (11), Pieter-Jan Snoeks (13), Lennert Bex (14) en Tim Opheiders (19).

E-mail: schaakclubultimovero@gmail.com
Website: www.ultimovero.info

- Van een van de spelers van het jeugdige team uit Echt, Roy Maessen, hier een spelmoment. Rene Stokvis - Roy Maessen Waling Dijkstra toernooi 2009, Leeuwarden
1.e4 d5 2.exd5 Pf6 3.Lb5+ Ld7 4.Lc4 Lg4 5.f3 Lc8 6.Pc3 Pbd7 7.d4 Pb6 8.Lb5+ Ld7 9.Lxd7+ Dxd7 10.Pe4 Pbx d5 11.c4 Pb6 12.b3 0-0-0 13.Pe2 Pxe4 14.fxe4 Dg4 15.0-0 Dxe4 16.Txf7 e5 17.Lg5 Te8 18.Dd2 h6 19.Le3 exd4 20.Lf4 Pd7 ZIE DIAGRAM 21.Pg3

een optie was Da5 met een matdrieging die zwart onmiddellijk moet pareren 21.Da5 Dc6 22.Dxa7 Da6 23.Dxa6 bxa6 24.Kf1 d3 25.Pc3 g5 26.Lg3 21...De6 22.Tf5? 22.Da5 Db6 22...g5! de beslissende zet waarmee zwart de partij beslist 23.Kf1 gxf4 wie zaait, zal oogsten 24.Te1 Dg6 [24...Dxe1+ 25.Dxe1 Txe1+ 26.Kxe1 fxg3] 25.Txe8+ Dxe8 26.Txf4 Ld6 (0-1)

- Op 23 januari 2011 organiseert Ultimo Vero het 2e 'Juffrouw zonder kop toernooi' voor de jeugd. Dit vindt plaats in het Connect College Echt.

Als het weer begint te kriebelen...

Als het weer begint te kriebelen, en als dat 'het' een verleidelijk schaakstuk is, gaat de ware schaker natuurlijk door de knieën. Grootmeester Paul van der Sterren is terug!

In 2003 trok Paul van der Sterren de stekker eruit voor wat betreft het wedstrijdschaak. Hij nam officieel afscheid met een simultaan in Venlo. Speciaal in Venlo, want hij wilde graag zijn laatste zetten doen bij de vereniging waar hij ooit, in 1969, begon met schaken. Beginnen in Venlo en eindigen in Venlo. Zo was de cirkel rond. De tweevoudig kampioen van Nederland die op het toppunt van zijn kunnen dicht bij de wereldtop zat, heeft sinds 2003 niet meer verlegen gezeten om een partij. Ook niet thuis, waar de verleiding toch groot had kunnen zijn aangezien partner Hanneke van Parreren, oud-dameskampioene van Nederland, ook een aardig partijtje kan schaken. Paul van der Sterren hield zich, nadat hij het wedstrijdschaak vaarwel zei, nog wel met schaken bezig in de vorm van het geven van trainingen en het schrijven van een overigens voortreffelijke serie boeken *De Wereld van de*

Schaakopening (drie delen). Maar de schaakstukken werkten als supermagneten. Paul van der Sterren werd door die magnetische werking van de paarden, torens en lopers naar het bord toe gezogen. Hij kreeg de kriebels. Na een partijloos leven van zeven jaar begon hij zich steeds vaker af te vragen of hij het nog leuk zou vinden. En of hij het nog zou kunnen... Hij besloot zich te wenden tot de

vereniging Caissa in Amsterdam, een club die dit seizoen voor het eerst uitkomt in de Meesterklasse, de hoogste klasse van Nederland. Ach, schaken verleer je nooit. Je mist natuurlijk wel wedstrijdrilme en waarschijnlijk ook de laatste nieuwtjes op het terrein van de openingstheorie. Maar eenmaal een goede schaker, altijd een goede schaker. Hoe pakte de comeback uit? Het werd een nederlaag. Helaas. Maar een schande was dat helemaal niet. Paul van der Sterren trof een tegenstander van kaliber, grootmeester Erwin L'Ami. Nu de partij. Volgens Paul was er na de opening een stelling bereikt waarin niet veel meer te beleven viel en een snelle remise een logisch gevolg zou zijn. Maar helaas blunderde hij met een lelijke zet.

Wit: IGM Paul van der Sterren (2545, Caissa)
Zwart: IGM Erwin L'Ami (2621, HSG)

Commentaar Paul van der Sterren
ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 20.Tf1-d1??
(goede zetten zijn 20.Te5 en 20.b4)
20...Dh4!
had ik natuurlijk niet gezien. Ik moet mijn laatste zet terugnemen
21.Tf1
(21.Dxe6+ Kh8 22.Tf1 Dxf2+ verliest direct)
21...Dxg4 22.Txg4 Td2
Waarna ik meteen in een bijna hopeeloos toreneindspel zit. Dit heb ik wel goed gespeeld, aanvankelijk in ieder geval, maar de remise kreeg ik toch nooit te pakken.
23.Tb4 b5 24.a4 a5 25.Te4 Txb2
26.Txe6 Tc2 27.axb5 cxb5 28.Tb6

DIAGRAM 1

Tb2 29.h4 a4 30.Ta6 h5 31.Ta5 Tf6
32.f4 Te6 33.Tf3 Tb3 34.f5 Te7
35.e4 Tb1+ 36.Tf1 Txf1+ 37.Kxf1
Txe4 38.Txb5 Txb4 39.Kf2 Kf7
40.Ta5 Kf6 41.Kf3 Tb4 42.g3 Kg5
43.Ta7 Kf6 44.Ta5 Tc4 45.Ke3
Kg5 46.f6+ Kxf6 47.Txb5 g5
48.Th6+ Kf5 49.Ta6 Kg4 50.Ta5
Tc3+ 51.Kf2 Tc2+ 52.Ke3 Ta2
53.Kd3 a3 54.Ke3 Tg2 55.Ta4+
Kh3 (0-1)

● Internationaal Meester Martijn Dambacher uit Blerick heeft zijn tweede grootmeesternorm behaald. Hij speelde onder andere remise tegen wereldtopspeler Radjabov. Igende week meer.